

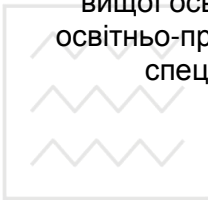
Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності

03-10-12

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів
вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за
освітньо-професійною програмою «Охорона праці»
спеціальності 263 «Цивільна безпека»
за всіма формами навчання

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННІ будівництва та архітектури
Протокол № 2 від 21.11.2019 р.

Рівне – 2019

Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» за всіма формами навчання [Електронне видання] / В. Л. Филипчук, О. С. Шаталов, С. Л. Кусковець, Г. І. Туровська. – Рівне : НУВГП, 2019. – 36 с.

Укладачі: В. Л. Филипчук д-р. техн. наук, професор, завідувач кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності;

О. С. Шаталов канд. с-г. наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності;

С. Л. Кусковець канд. техн. наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності;

Г. І. Туровська канд. техн. наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Відповідальний за випуск: В. Л. Филипчук, д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Керівник групи забезпечення спеціальності 263 «Цивільна безпека» В. Л. Филипчук

© В. Л. Филипчук,

О. С. Шаталов,

С. Л. Кусковець,

Г. І. Туровська, 2019

© Національний університет водного господарства та природокористування, 2019

Вступ

Державна атестація здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі оцінки якості засвоєння освітньо-професійної програми, рівня професійних знань, умінь та навичок, ступеня сформованості системи професійних компетенцій бакалавра, передбачених стандартом вищої освіти зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» та освітньо-професійною програмою «Охорона праці».

Завершальним етапом державної атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 263 «Цивільна безпека» є написання кваліфікаційної роботи, в процесі якого підсумовуються та закріплюються теоретичні знання й практичні навички здобувачів, набувається досвід самостійного вирішення організаційних і технічних питань забезпечення безпечних умов праці, уміння використовувати в роботі сучасні досягнення науки і техніки.

Кваліфікаційна робота – це вид підсумкової атестації, що передбачається на завершальному етапі здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам освітньо-професійної програми «Охорона праці».

Кваліфікаційна робота має на меті підтвердження набутих теоретичних і практичних знань та вмінь зі спеціальності, їх систематизацію та застосування під час виконання завдань пов'язаних з темою кваліфікаційної роботи.

У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування.

Написання кваліфікаційної роботи передбачає збір, систематизацію та самостійний аналіз здобувачем вищої освіти інформації про наявний стан охорони праці на об'єкті, а також розроблення санітарно-гігієнічних, організаційних та технічних рішень щодо забезпечення

безпечних умов праці, висновки рекомендаційного характеру.

Підготовка і захист кваліфікаційної роботи органічно доповнюють зміст навчання здобувача вищої освіти, забезпечують поглиблення та розширення теоретичних знань, практичних умінь, удосконалення навиків самостійної роботи, творчої діяльності, вивчення функціонування СУОП на об'єкті господарської діяльності, оформлення результатів виконаної роботи. Кваліфікаційна робота є важливою формою перевірки якості знань, умінь та навичок фахівця з охорони праці, який отримує кваліфікацію інспектора з охорони праці.

1. Загальні положення

Зміст і наповнення кваліфікаційної роботи повинні відповідати кваліфікаційним характеристикам професій, що зазначені в освітньо-професійній програмі «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека», які може виконувати здобувач вищої освіти відповідно до здобутої освітньої кваліфікації бакалавр (додаток А).

1.1. Структура та зміст кваліфікаційної роботи

Збір даних для написання кваліфікаційної роботи здійснюється здобувачем вищої освіти під час проходження виробничих практик на 3, 4 курсах навчання.

Структура кваліфікаційної роботи:

- титульний аркуш;
- завдання;
- зміст;
- вступ;
- розділи основної частини;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Титульний аркуш – бланк стандартного зразка (дод. Б), заповнюється із зазначенням назви теми, шифру спеціальності. Здобувач вищої освіти має право вибрати тему кваліфікаційної роботи із переліку тем, запропонованих випусковою кафедрою, або запропонувати свою тему з обґрунтуванням доцільності її розроблення. Назва теми повинна бути чіткою, короткою, однозначною і відповідати змісту виконаної роботи.

Завдання – бланк стандартного зразка (дод. В), в якому вказують тему роботи, вихідні дані, перелік розділів пояснювальної записки, перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу, прізвища консультантів з окремих розділів, календарний графік роботи над роботою і строк представлення її на випускову кафедру.

Зміст – перелік найменувань розділів із зазначенням сторінок у тексті і з використанням цифрової нумерації рубрик (частин тексту).

Вступ, обсягом 1 сторінка, включає в себе наступні елементи:

- характеристика роботи – короткий виклад отриманих результатів при вирішених завдань поставлених у роботі;
- мета роботи – комплекс розв'язаних прикладних завдань відповідно до теми роботи.

Рекомендований зміст кваліфікаційної роботи:

РОЗДІЛ 1 ХАРАКТЕРИСТИКА ВИБОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (ОРГАНІЗАЦІЇ, УСТАНОВИ)

1.1 Характеристика технологічних процесів, операцій на підприємстві (в організації, установі)

1.2 Виробнича та організаційна структура виробництва

1.3 Потенційно небезпечні технології, виробництва, машин, механізмів, устаткування, робіт підвищеної небезпеки (Шкідливості, напруженість та важкість праці (для установ і організацій))

1.4 Організація служби охорони праці (цивільної безпеки) на підприємстві (в організації, установі)

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ БЕЗПЕКИ І ГІГІЄНИ ПРАЦІ (ПОЖЕЖНОЇ, ТЕХНОГЕННОЇ НЕБЕЗПЕКИ) НА ПІДПРИЄМСТВІ (В ОРГАНІЗАЦІЇ, УСТАНОВІ)

2.1 Аналіз та оцінка діяльності служби охорони праці (пожежної, техногенної безпеки) на підприємстві (в організації, установі)

2.2 Аналіз причин та видів подій (джерел небезпек техногенного характеру), що призводять до виробничого травматизму (надзвичайних подій)

2.3 Гігієнічна оцінка умов праці на робочих місцях (можливі пункти залежно від кількості наявних шкідливостей, напруженості та важкості праці та їх особливостей впливу на формування умов праці)

2.4 Аналіз виробничих небезпек та їх вплив на безпеку праці працівників (далі за необхідністю)

2.4.1 Обладнання, що працює під тиском

2.4.2 Роботи на висоті

2.4.3 Вантажно-розвантажувальні роботи

2.4.4 Вогневі роботи

2.4.5 Небезпечні та потенційно небезпечні машини, механізми, устаткування

2.4.6 Аналіз та оцінка забезпеченості працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими ЗІЗ

2.4.7 Пільги і компенсації за шкідливість, важкість та напруженість праці

2.4.8 Питання пов'язані з розслідуванням та страхуванням

2.4.9 Електробезпека

2.4.10 Аналіз та оцінка надзвичайних подій на потенційно-небезпечних об'єктах та об'єктах підвищеної небезпеки

Для оцінки та підтвердження небезпечних і шкідливих впливів виробництва на працівників, машини, механізми, устаткування, виробниче і навколишнє середовище, а також для визначення ефективності заходів і засобів захисту необхідно застосовувати в даному розділі розрахунки.

РОЗДІЛ 3 РЕКОМЕНДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВУ (ОРГАНІЗАЦІЇ, УСТАНОВІ) ЩОДО ПОКРАЩАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ (ПОЖЕЖ, ВИБУХІВ, АВАРІЙ, НАДЗВИЧАЙНИХ ПОДІЙ)

Подаються заходи з покращання стану гігієни праці, безпеки праці, техногенної, пожежної безпеки з відповідним посиланням на чинні законодавчі, підзаконні та нормативно-правові акти. Усі виявлені невідповідності законодавчим, підзаконним, нормативно-правовим актам оформлюється у вигляді припису

Висновки (висновки повинні мати узагальнений характер щодо практичного вирішення питань, які розглянуті у кваліфікаційній роботі. Кількість висновків не повинна перевищувати 4-5 пунктів).

Загальний обсяг роботи повинен містити 40-50 сторінок.

1.2 Порядок оформлення кваліфікаційної роботи

1.2.1 Текстова частина

Текст пояснювальної записки виконується на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм) друкованим способом.

При цьому слід дотримуватися таких вимог: текстовий редактор – MS Word; міжрядковий інтервал – 1,5; шрифт – Times New Roman; кегль – 14; поля сторінки: вгорі – 20 мм, знизу – 20 мм, ліворуч – 25 мм, праворуч – 10 мм. Розмір абзацного відступу – п'ять знаків (15 мм).

Текст пояснювальної записки розділяють на розділи, підрозділи, пункти й підпункти. Для розділів і підрозділів наявність заголовка є обов'язкова. Заголовки повинні точно і коротко відображати суть розділів, підрозділів. У підлеглих заголовках не допускається повторення. Заголовки структурних елементів та заголовки розділів треба друкувати з абзацного відступу великими літерами напівжирним шрифтом без крапки в кінці. Заголовки

підрозділів, пунктів і підпунктів пояснювальної записці потрібно друкувати з абзацного відступу з великої літери без крапки в кінці. Якщо заголовок складається з кількох речень, їх розділяють крапкою. Розривати слова знаком переносу в заголовках заборонено.

Відстань між заголовком, приміткою, прикладом і подальшим або попереднім текстом має бути не менше ніж два міжрядкових інтервали.

Відстань між рядками заголовка, а також між двома заголовками приймають такою, як у тексті пояснювальної записки.

Вступ, рекомендації, висновки, додатки не нумеруються, усі інші пункти мають нумерацію. Новий розділ розпочинають з нової сторінки.

Розділи повинні мати порядкові номери в межах усієї пояснювальної записці, позначені арабськими цифрами (наприклад, **РОЗДІЛ 1**). Підрозділи повинні мати нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і підрозділу, розділених крапкою (наприклад: **1.1, 1.2**). Нумерація пунктів повинна бути в межах підрозділу. Номер пункту повинен складатися з номера розділу, підрозділу й пункту (наприклад: 1.1.1, 1.1.2).

Нумерація сторінок наскрізна, першою сторінкою є титульний аркуш, але номер сторінки пишеться із наступного аркуша. Номер сторінки проставляють праворуч у верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Якщо використовується специфічна термінологія, або особлива система скорочень слів або найменувань, то на початку пояснювальної записки (перед вступом) повинен бути наведений перелік прийнятих термінів або скорочень із роз'ясненнями. Його включають до змісту.

Помилки, графічні неточності, виявлені в процесі виконання пояснювальної записки, допускається акуратно виправляти підчищенням або зафарбовуванням білим коректором.

1.2.2 Рисунки

Усі графічні матеріали пояснювальної записки (ескізи, діаграми, графіки, схеми, фотографії, рисунки) повинні мати однаковий підпис «Рисунок». Рисунок подають одразу після тексту, де вперше посилаються на нього, або якнайближче до нього на наступній сторінці.

Графічні матеріали кваліфікаційної роботи доцільно виконувати із застосуванням обчислювальної техніки (комп'ютер, сканер, ксерокс тощо та їх поєднання) та подавати на аркушах формату А4 у чорно-білому чи кольоровому зображенні.

Рисунки нумерують в межах кожного розділу. У цьому разі номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера рисунка в цьому розділі, які відокремлюють крапкою (наприклад, Рисунок 1.1 – Рівень виробничого травматизму). Назва рисунка має відображати його зміст, бути конкретною та стислою. За потреби пояснювальні дані до рисунка подають безпосередньо після графічного матеріалу перед назвою рисунка. Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка.

1.2.3 Таблиці

Дані в пояснювальній записці можна оформлювати як таблицю. Таблицю подають безпосередньо після тексту, у якому її згадано вперше, або на наступній сторінці.

На кожну таблицю має бути посилання в тексті із зазначенням її номера. Таблиці нумерують арабськими цифрами в межах розділу. У цьому разі номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою (наприклад, Таблиця 2.1 – Причини виробничого травматизму).

Назва таблиці має відображати її зміст, бути конкретною та стислою. Назву таблиці друкують з великої літери і розміщують над таблицею з абзацного відступу.

Якщо рядки або колонки таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини,

розміщуючи одну частину під іншою або поруч, чи переносять частину таблиці на наступну сторінку. У разі поділу таблиці на частини дозволено її головку чи боковик замінити відповідно номерами колонок або рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами в першій частині таблиці.

Слово «Таблиця» подають лише один раз над першою частиною таблиці. Над іншими частинами таблиці з абзацного відступу друкують «Продовження таблиці» без повторення її назви.

Заголовки колонок таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони становлять одне речення із заголовком. Підзаголовки, які мають самостійне значення, подають з великої літери. Переважна форма іменників у заголовках – однина.

1.2.4 Формули

Формули та рівняння подають посередині сторінки симетрично тексту окремим рядком безпосередньо після тексту, у якому їх згадано. Найвище та найнижче розташування запису формули чи рівняння має бути на відстані не менше ніж один рядок від попереднього й наступного тексту.

Нумерують лише ті формули чи рівняння, на які є посилання в тексті. Нумерацію здійснюють арабськими цифрами в межах кожного розділу.

Номер формули чи рівняння друкують на їх рівні праворуч у крайньому положенні в круглих дужках, наприклад. У багаторядкових формулах або рівняннях їхній номер проставляють на рівні останнього рядка.

Пояснення познач, які входять до формули, треба подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, у якій їх наведено у формулі.

Приклад

$$L = 20LgP / P_0, \quad (1.1)$$

де P – середньоквадратичне значення звукового тиску у кожній октавній смузі, Па;

P_0 – вихідне значення звукового тиску у повітрі, що дорівнює 2×10^{-3} Па.

Переносити формули чи рівняння на наступний рядок дозволено лише на знаках виконуваних операцій, які пишуть у кінці попереднього рядка та на початку наступного.

Між останньою цифрою та одиницею виміру залишають проміжок (крім позначення одиниць плоского кута – кутових градусів, кутових мінут і секунд, які пишуть безпосередньо біля числа вгорі).

Діапазон чисел фізичних величин наводять, використовуючи прикметники «від» і «до».

Приклад

Від 1 мм до 5 мм (а не від 1 до 5 мм).

Якщо треба зазначити два чи три виміри, їх подають так: 80 мм x 25 мм x 50 мм (а не 80 x 25 x 50 мм).

1.2.5 Список використаних джерел

У список використаних джерел слід включати джерела на які є посилання в пояснювальній записці і розташовувати в порядку появи в тексті або за абеткою. При цьому слід використовувати найновіші джерела та чинні законодавчі, підзаконні та нормативно-правові акти.

При посиланні на літературне джерело в тексті пояснювальної записки, зазначається його порядковий номер у списку джерел, що вказується у квадратних дужках (наприклад, [1]).

Оформлення списку використаних джерел здійснюється відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Зразок оформлення списку використаних джерел можна подивитись за URL:

2. Порядок захисту кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційної роботи здійснюється публічно. Для цього відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії введено в дію наказом ректора НУВГП від 10.01.2018 р. №12, створюється єдина для всіх форм навчання екзаменаційна комісія (ЕК).

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти які:

- успішно завершили теоретичний курс навчання;
- мають наявну кваліфікаційну роботу, підписану керівником та завідувачем випускової кафедри;
- мають висновок перевірки випускової роботи на плагіат;
- мають письмовий відгук керівника та письмову рецензію на кваліфікаційну роботу (негативна рецензія не є підставою для недопущення роботи до захисту).

Для захисту кваліфікаційної роботи здобувачу вищої освіти надається час, визначений головою ЕК. Після доповіді здобувач відповідає на запитання членів комісії. Питання можуть стосуватися як теми виконаної роботи, так і мати загальний характер у межах змісту навчальних дисциплін спеціальності. Після цього секретар ЕК оголошує відгук керівника та рецензії. Після відповіді здобувача ВО на зауваження, викладені у відгуках та рецензії, захист закінчується.

Здобувач вищої освіти готує до прилюдного захисту доповідь та презентацію (ілюстративний матеріал).

Публічний захист кваліфікаційної роботи має бути стислим, конкретним, з використанням ілюстративного матеріалу (набір таблиць, графіків, діаграм, схем або відповідних слайдів). Головне призначення такого матеріалу – детально та наочно проілюструвати ті чи інші

рішення та твердження автора роботи, тому необхідно вчасно посилатися на відповідний матеріал, акцентувати на ньому увагу членів ЕК.

Рішення ЕК про оцінку результатів захисту кваліфікаційних робіт, а також про видачу здобувачам вищої освіти дипломів, отримання відповідного ступеня вищої освіти та здобуття певної кваліфікації приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голова ЕК має вирішальний голос.

Рішення ЕК про оцінку результатів захисту кваліфікаційних робіт голова ЕК оголошує здобувачам у день захисту. Повторне проведення атестації здобувачів вищої освіти з метою підвищення оцінки не допускається.

У випадку незгоди з оцінкою випускник має право подати апеляцію. Апеляція на ім'я ректора університету подається ректору або проректору з науково-педагогічної та навчальної робіт у день захисту кваліфікаційної роботи з обов'язковим повідомленням директора навчально-наукового інституту. Апеляція розглядається впродовж трьох календарних днів після її подачі.

У випадку надходження апеляції розпорядженням директора навчально-наукового інституту створюється комісія для розгляду апеляції. Головою комісії призначається директор навчально-наукового інституту або його заступник. Склад комісії затверджується розпорядженням директора навчально-наукового інституту.

У випадку встановлення комісією порушення процедури проведення атестації, яке вплинуло на результати оцінювання, комісія пропонує ректору університету скасувати відповідне рішення ЕК і провести повторне засідання ЕК в присутності представників комісії з розгляду апеляції.

3. Критерії оцінювання захисту кваліфікаційної роботи

При виставленні остаточної оцінки за кваліфікаційну роботу члени ЕК повинні обов'язково враховувати такі моменти:

- 1) відповідність змісту кваліфікаційної роботи вимогам до її написання;
- 2) оцінку рецензента кваліфікаційної роботи;
- 3) оцінку керівника кваліфікаційної роботи;
- 4) виконання індивідуального графіка написання кваліфікаційної роботи;
- 5) публічний захист кваліфікаційної роботи її автором перед членами ЕК.

У процесі визначення оцінки враховується низка важливих показників якості кваліфікаційної роботи.

Вимоги до змісту роботи:
актуальність обраної теми;
спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій;

відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям завдання;

широта й адекватність методологічного та діагностичного апарату;

рівень обґрунтування запропонованих рішень;
ступінь самостійності проведення аналізу, дослідження та розробки рішень;

розвиненість мови викладення роботи та її загальне оформлення.

Захист роботи:

уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати роботи;

здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди;

загальний рівень підготовки здобувача вищої освіти;

володіння культурою презентації.

При проведенні захисту кваліфікаційної роботи кожний член ЕК оцінює якість атестаційної роботи та якість її

захисту за 100-бальною шкалою, згідно з критеріями оцінювання (табл. 2).

Таблиця 2 – Таблиця відповідності результатів оцінювання знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Бали	Національна шкала	Критерії оцінювання
90-100	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
82-89	добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
74-81		Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок

64-73	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
60-63		Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
Менше 60	незадовільно	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу

Після закінчення захисту, на закритому засіданні комісії, підраховується середній бал оцінок членів ЕК.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2695-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення: 04.11.2019).
2. Кодекс законів про працю України : кодекс України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/page> (дата звернення: 04.11.2019).
3. Кодекс цивільного захисту України : кодекс України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> (дата звернення: 04.11.2019).
4. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р.

№ 004-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12> (дата звернення: 04.11.2019).

5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14> (дата звернення: 04.11.2019).

6. Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 р. № 3356-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12> (дата звернення: 04.11.2019).

7. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення: 04.11.2019).

8. Про перевезення небезпечних вантажів : Закон України від 06.04.2000 р. № 1644-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-14> (дата звернення: 04.11.2019).

9. Про об'єкти підвищеної небезпеки : Закон України від 18.01.2001 р. №2245-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14> (дата звернення: 04.11.2019).

10. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 р. № 2806-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15> (дата звернення: 04.11.2019).

11. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. № 442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

12. Про затвердження Типового положення про оцінку умов праці на робочих місцях та порядок застосування галузевих переліків робіт, на яких можуть встановлюватися доплати робітникам за умови праці : постанова Держкомітету СРСР з праці та соціальним питанням від 03.10.1986 р. № 387/22-78. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v2-78400-86> (дата звернення: 04.11.2019).

13. Про затвердження Норм безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам загальних професій різних галузей промисловості : наказ Держгірпромнагляду від 16.04.2009 р.

№ 62. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0424-09> (дата звернення: 04.11.2019).

14. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці : постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 р. № 96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

15. Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки : постанова Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 р. № 1107. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1107-2011-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

16. Про затвердження Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня : постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 р. № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/163-2001-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

17. Про затвердження Списків виробництв, робіт, цехів, професій і посад, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці : постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 р. № 1290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1290-97-%D0%BF/page> (дата звернення: 04.11.2019).

18. Про затвердження Технічного регламенту безпеки обладнання, що працює під тиском : постанова Кабінету Міністрів України від 19.01.2011 р. № 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/35-2011-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

19. Про затвердження Технічного регламенту засобів індивідуального захисту : постанова Кабінету Міністрів України; від 27.08.2008 р. № 761. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/761-2008-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

20. Порядок створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку : постанова Кабінету Міністрів України 10.03.2017 р. № 138. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/138-2017-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

21. Критерії утворення державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях : постанова Кабінету Міністрів України від 27.11.2013 р. № 874 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/874-2013-п> (дата звернення: 17.01.2019).

22. Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій : постанова Кабінету Міністрів України від 05.09.2018 р. № 715 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/715-2018-п#п6> (дата звернення: 17.01.2019).

23. Про затвердження Порядку функціонування добровільної пожежної охорони : постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2013 р. № 564 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/564-2013-п> (дата звернення: 17.01.2019).

24. Про затвердження переліку суб'єктів господарювання, в яких створюється відомча пожежна охорона : постанова Кабінету Міністрів України від 05.06.2013 р. № 397 URL: <https://законодавство.com/kabineta-ministriv-postanovi/postanova-vid-chervnya-2013-397-pro144539.html> (дата звернення: 17.01.2019).

25. Типове положення про відомчу пожежну охорону : постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 р. № 5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5-2014-п> (дата звернення: 17.01.2019).

26. Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях : постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 р. № 444 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-2013-п> (дата звернення: 17.01.2019).

27. Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок : постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 р. № 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-2001-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

28. Про затвердження Порядку проведення огляду, випробування та експертного обстеження (технічного діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки : постанова Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 р. № 687. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-2004-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

29. Про затвердження Технічного регламенту знаків безпеки і захисту здоров'я працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 25.11.2009 р. № 1262. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1262-2009-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

30. Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту : постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 р. № 138. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/138-2017-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

31. Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сферах охорони праці, промислової безпеки, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення, зайнятості населення, зайнятості та працевлаштування осіб з інвалідністю, заходів державного гірничого нагляду Державною службою з питань праці : постанова Кабінету Міністрів України від 06.02.2019 р. № 223. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223-2019-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

32. Про затвердження переліку професійних захворювань : постанова Кабінету Міністрів України від 08.11.2000 р. № 1662. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF#n9> (дата звернення: 04.11.2019).

33. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві : постанова Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 р. № 337. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

34. Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки : постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 р. № 956. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/956-2002-%D0%BF> (дата звернення: 04.11.2019).

35. Про затвердження Методики визначення ризиків та їх прийнятних рівнів для декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки наказ Мінпраці України від 04.12.2002 р. № 637. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0637203-02> (дата звернення: 04.11.2019).

36. Про затвердження Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці : наказ Мінсоцполітики України від 29.11.2018 р. № 1804. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1494-18> (дата звернення: 04.11.2019).

37. Про затвердження державних санітарних правил "Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України" : наказ МОЗ України від 02.02.2005 р. № 54. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0552-05/page> (дата звернення: 04.11.2019).

38. Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій : наказ МОЗ України від 21.05.2007 р. № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0846-07> (дата звернення: 04.11.2019).

39. Про затвердження Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників : наказ МНС України від 25.01.2012 р. № 67. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0226-12/paran16#n16> (дата звернення: 04.11.2019).

40. Про затвердження Правил вибору та застосування засобів індивідуального захисту органів дихання : наказ Держгірпромнагляд від 28.12.2007 р. № 331. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-08> (дата звернення: 04.11.2019).

41. Положення про організацію та здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сферах промислової безпеки, охорони та гігієни праці Державною службою України з питань праці та її територіальними органами : проект наказу Мінсоцполітики. URL: <http://dsp.gov.ua/povidomlennia-pro-opryliudnennia-proektu-nakazu-ministerstva-sotsialnoi-polityky-ukrainy-pro-zatverdzhennia-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-zdiisnennia-derzhavnoho-hirnychoho-nahliadu-derzh/>

42. Про Порядок опрацювання і затвердження роботодавцем нормативних актів з охорони праці, що діють на підприємстві : наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0020-94> (дата звернення: 04.11.2019).

43. Про затвердження Типового положення про підрозділ з питань цивільного захисту суб'єкта господарювання : наказ МВС України від 20.04.2017 р. № 325. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0626-17> (дата звернення: 04.11.2019).

44. Про затвердження Методики планування заходів з евакуації : наказ МВС України від 10.07.2017 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0938-17> (дата звернення: 04.11.2019).

45. Про затвердження Мінімальних вимог з охорони праці на тимчасових або мобільних будівельних майданчиках : наказ Мінсоцполітики України від 23.06.2017 р. № 1050. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-17/page> (дата звернення: 04.11.2019).

46. Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні : наказ МВС України від 30.12.2014 р. № 1417. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15> (дата звернення: 04.11.2019).

47. Про затвердження Правил техногенної безпеки : наказ МВС України від 05.11.2018 № 879 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1346-18?lang=ru> (дата звернення: 04.11.2019).

48. Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту : наказ МВС України від 09.07.2018 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-18> (дата звернення: 04.11.2019).

49. Про затвердження Порядку атестації лабораторій на проведення гігієнічних досліджень факторів виробничого середовища і трудового процесу : наказ Міністерство соціальної політики України, Міністерство охорони здоров'я України від 29.05.2018 р. № 784/1012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0905-18> (дата звернення: 03.02.2019).

50. Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та

небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» : наказ Міністерство охорони здоров'я України від 08.04.2014 р. № 248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14> (дата звернення: 03.02.2019).

51. Про введення в дію Методики спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки : наказ МНС України від 06.08.2002 р. № 186. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0708-02> (дата звернення: 04.11.2019).

52. Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій : наказ МНС України від 06.08.2018 р. № 658. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0969-18> (дата звернення: 04.11.2019).

53. Про Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 р. № 442. Дата оновлення: 28.10.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF> (дата звернення: 03.02.2019).

54. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці : Рекомендації Міністерство праці України від 01.09.1992 р. № 41. Дата оновлення: 22.03.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0041205-92> (дата звернення: 03.02.2019).

55. Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010 : наказ Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р. № 457.

56. Про затвердження Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників : наказ МНС України від 15.01.2018 р. № 25. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0225-18> (дата звернення: 04.11.2019).

57. Про Рекомендації щодо побудови та впровадження системи управління охороною праці : наказ Держгірпромнагляду від 22.02.2008 р. № 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001641-08> (дата звернення: 04.11.2019).

58. Про затвердження Методики ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів : наказ МНС України від 23.02.2006 р. № 98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0286-06> (дата звернення: 04.11.2019).

59. Про затвердження Положення про паспортизацію потенційно небезпечних об'єктів : наказ МНС України від

18.12.2000 р. № 338. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0062-01> (дата звернення:
04.11.2019).

60. ДСТУ 3273-95. Безпечність промислових підприємств. [Чинний від 1996-07-01]. К.: Держспоживстандарт України, 1995. 35 с.

61. ДСТУ 2272:2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять. [На заміну ДСТУ 2272-93; чинний від 2007-07-01]. К.: Держспоживстандарт України, 2007.

62. ДСТУ 4297:2004 Пожежна техніка. Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги. [Чинний від 2004-10-01]. К.: Держспоживстандарт України, 2004.

63. ДСТУ 3734-98 Пожежна техніка. Вогнегасники пересувні. Загальні технічні вимоги. [Чинний від 2000-07-01]. К.: Держспоживстандарт України, 2000.

64. ДСТУ 3675-98 Пожежна техніка. Вогнегасники переносні. Загальні технічні вимоги та методи випробовувань. [Чинний від 2005-01-01]. К.: Держспоживстандарт України, 2004.

65. ДСТУ 2325-93. Шум. Терміни та визначення. [Чинний від 01-01-1995]. К.: Держспоживстандарт України, 1995. 10 с.

66. ДСТУ 2867-94. Шум. Методи оцінювання виробничого шумового навантаження. Загальні вимоги. [Чинний від 01-01-1996]. К.: Держспоживстандарт України, 1996. 12 с.

67. ДСТУ Б В.2.5-38:2008 Інженерне обладнання будинків і споруд. Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд. [Чинний від 2009-0-01]. URL: <http://profidom.com.ua/v-2/v-2-5/1797-dstu-b-v-2-5-382008-ulashtuvanna-bliskavkozahistu-budivel-i-sporud> (дата звернення: 17.01.2019).

68. ДСТУ EN 2:2014 Класифікація пожеж. [Чинний від 2016-0-01]. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=63091 (дата звернення: 17.01.2019).

69. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. [Чинний від 2017-07-01]. URL: http://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/dstu_b_v_1_1_36/5-1-0-1759 (дата звернення: 17.01.2019).

70. ДСН 3.3.6.039-99. Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрацій. [Чинний від 1999-12-01]. Вид. офіц. Київ : МОЗ України ГСЕУ, 1999. 39 с.

71. ДСН 3.3.6.042-99. Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень. [Чинний від 1999-12-01]. Вид. офіц. Київ : МОЗ України ГСЕУ, 1999. 12 с.

72. ДСН 3.3.6.037-99. Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку. [Чинний від 1999-12-01]. Вид. офіц. Київ : МОЗ України ГСЕУ, 1999. 34 с.

73. ДБН В.2.5-28-2018. Природне і штучне освітлення. Інженерне обладнання будинків і споруд. [На заміну ДБН В.2.5-28-2006; чинний від 2019-03-01]. Мінрегіонбуд України, 2018. 137 с.

74. ДБН А.3.2-2-2009. Система стандартів безпеки праці. Охорона праці і промислова безпека у будівництві. [На заміну СНиП III-4-80; чинний від 2012-04-01]. Мінрегіонбуд України, 2012.

75. ДБН Б.2.2-12:2018. Планування і забудова територій. [На заміну ДБН 360-92**, ДБН Б.2.4-1-94, ДБН Б.2.4-3-95, ДБН Б.2.4-4-97, ДБН Б. 1-2-95, СНиП II-89-80; чинний від 2018-09-01]. URL: <http://kbu.org.ua/assets/app/documents/15.1.%20ДБН%20Б.2.2-12-2018%20ПЛАНУВАННЯ%20І%20ЗАБУДОВА%20ТЕРИТОРІЙ.pdf> (дата звернення: 17.01.2019).

76. ДБН В 1.1-7-2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. [На заміну ДБН В.1.1-7-2002; чинний від 2017-06-01]. URL: <http://gp.kiev.ua/files/ДБН%20Б.1.1-7-2016%20ПОЖЕЖНА%20БЕЗПЕКА%20ОБ%27ЄКТІВ%20БУДІВНИЦТВА.pdf> (дата звернення: 17.01.2019).

77. ДБН В.2.5-56-2014. Інженерне обладнання будинків і споруд. Системи протипожежного захисту. [На заміну ДБН В.2.5-56:2010 та СНиП 2.04.05-91 (розділи 5 та 22); чинний від 2015-07-01]. URL: <http://kbu.org.ua/assets/app/documents/dbn2/98.1.%20ДБН%20В.2.5-56~2014.%20Системи%20протипожежного%20захисту.pdf> (дата звернення: 17.01.2019).

78. ДБН В.2.5-74:2013. Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування. [Чинний від 2014-01-01]. URL: <http://kbu.org.ua/assets/app/documents/dbn2/101.1.%20ДБН%20В.2.5-74~2013.%20Водопостачання.%20Зовнішні%20мережі.pdf> (дата звернення: 17.01.2019).

79. ДБН В.2.5-64:2012. Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво. [На заміну СНиП 2.04.01-85, СНиП 3.05.01-85 (у частині, що стосується

водопроводу та каналізації); чинний від 2013-03-01].URL:
<http://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-1059> (дата звернення:
17.01.2019).

80. Показчик нормативно-правових актів з охорони праці.
URL: <http://dsp.gov.ua/pokazhchuk-normativno-pravovykh-aktiv-z/>
(дата звернення: 04.11.2019).

Допоміжна

1. Виробнича санітарія : навч. посіб. / За ред. К.Н. Ткачука.
Рівне: НУВГП, 2012.

2. Гажаман В.І. Електробезпека на виробництві : навч.
посібник. 2-ге вид., стереотип. Київ: Ред. Журналу "Охорона
праці", 2002. 272 с.

3. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи
охорони праці : підручник / За ред. М.П. Гандзюка. 5-е вид. Київ:
Каравела, 2010. 384 с.

4. Кухнюк О.М., Кусковець С.Л., Сурговський М.В., Прокопчук
Н.М. Практикум з охорони праці : навч. посіб. для студентів
напряму підготовки "Будівництво ". Рівне: НУВГП, 2011. 266 с.

5. Кусковець С.Л., Шаталов О.С., Турченко В.О. Основи теорії
горіння та вибуху : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2012. 374 с.

6. Москальова В.М., Турченко В.О., Чабан В.Й., Гринюк Т.Ю.
Охорона праці у галузі водогосподарського будівництва : навч.
посіб. / За ред. В.М. Москальової. Рівне: НУВГП, 2008. 257 с.

7. Москальова В.М., Филипчук В.Л., Кусковець С.Л., Турченко
В.О. Охорона праці у питаннях і відповідях : навч.посіб. / За ред.
В.М. Москальової. Рівне: НУВГП, 2011. 444 с.

8. Орлов В.О., Шадура В.О., Филипчук В.Л. Міські інженерні
мережі та споруди : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2011. 200 с.

9. Филипчук В.Л., Ткачук К.Н., Сурговський М.В., Печніков
О.С., Прокопчук Н.М. Розслідування нещасних випадків,
професійних захворювань і аварій на виробництві : навч. посіб. /
За ред. В.Л. Филипчука. Рівне: НУВГП, 2013. 278 с.

10. Ромашко В.М. Діагностика та відновлення будинків і
споруд. Практикум : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2011. 287 с.

11. Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці:
Навч. посіб. / К.Н. Ткачук та ін. Рівне: НУВГП, 2016. 450 с.

12. Чабан В.Й., Засанська С.В. Соціально-економічні основи
охорони праці : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2012. 226 с.

13. Орлов В.О., Шадура В.О., Филипчук В.Л., Зошук В.О. Безпечна експлуатація інженерних систем і мереж : навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2014. 211 с.
14. Гогіташвілі Г.Г., Лапін В.М. Основи охорони праці : навч. посібник. Львів: Новий світ-2000, 2006. 232 с.
15. Ковалишин В.В., Кусковець С.Л., Луц В.І. Основи створення та експлуатації засобів індивідуального захисту органів дихання. Львів: СПОЛОМ, 2011. 439 с.
16. Кусковець С.Л., Шаталов О.С., Кусковець А.С. Пожежна безпека виробництва. Лабораторний практикум : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2013. 96 с.
17. Кусковець С.Л., Шаталов О.С. Теорія горіння та вибуху. Практикум : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2012. 214 с.
18. Піддубний В.В., Стовбун О.І. Питання професійної гігієни в системі охорони праці : інформ. - аналіт. довідник. Київ: Логос, 2004. 195 с.
19. Сторожук В.М. Виробничий шум: природа та шляхи зниження : навч. посіб. / За ред. В.С. Джигиря. Київ: Основа, 2003. 384 с.
20. Филипчук В.Л., Клименко М.О., Ткачук К.К., Проценко С.Б., Радовенчик В.М., Залеський І.І. Промислова екологія : навч. посіб. / За ред. В.Л. Филипчука. Рівне: НУВГП, 2013. 493 с.
21. Шаталов О.С., Кусковець С.Л. Потенційно небезпечні виробничі технології та їх ідентифікація. Практикум : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2012. 204 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека НУВГП. URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
2. Державна служба з надзвичайних ситуацій: веб-сайт. URL: <http://www.dsns.gov.ua> (дата звернення: 23.01.2019).
3. Державна служба України з питань праці : веб-сайт. URL: <http://dsp.gov.ua/> (дата звернення: 23.01.2019).
4. International Organization for Standardization : веб-сайт. URL: <https://www.iso.org/store.html> (дата звернення: 23.01.2019)

Таблиця А1. Кваліфікаційні характеристики професій, що може виконувати випускник освітнього ступеня бакалавр спеціальності 263 «Цивільна безпека»

Код професії	Назва професії	Кваліфікаційні характеристики професії
3152	Інспектор з охорони праці	<p>Здійснює контроль і нагляд на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форм власності за дотриманням і виконанням:</p> <ul style="list-style-type: none"> чинного законодавства, стандартів, нормативно-правових актів з охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки, охорони навколишнього середовища; надання працівникам встановлених пільг і компенсацій за умови праці; виконання проектів ведення робіт з геологічного вивчення надр, розробки родовищ корисних копалин і будівництва підземних споруд. проектів будівництва (реконструкції, технічного переоснащення) підприємств і виробничих об'єктів, розробок нових технологій, засобів виробництва, засобів колективного та індивідуального захисту працюючих та відповідності їх нормативним актам про охорону праці; атестації працівників <p style="text-align: right;">3</p>

		<p>питань охорони праці; атестації робочих місць на їх відповідність нормам і правилам охорони праці. порядку зберігання, транспортування, використання і обліку отруйних, вогнебезпечних та шкідливих речовин. Бере участь у: спеціальних розслідуваннях нещасних випадків, профзахворювань та аварій на виробництві; розробці пропозиції щодо профілактики аварійності, профзахворювань й виробничого травматизму; прийнятті в експлуатацію виробничих об'єктів. технічному огляді та випробуванні об'єктів, котлонагляду, газового комплексу, підйомних споруд та інших об'єктів на їх відповідність встановленим вимогам безпеки. розробці пропозицій щодо поліпшення умов і безпеки праці на підприємствах та в організаціях; роботі комісії з атестації робочих місць; складанні звітності у терміни та за формами, що встановлені статистичними органами; опрацюванні та</p>
--	--	---

		<p>впровадженні системи управління охороною праці; ознайомлює працівників з умовами праці, а також з пільгами та компенсаціями, що належить отримувати працівникові за шкідливі умови праці;</p> <p>нагляді за своєчасним забезпеченням працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту.</p>
3439	Інспектор державний з техногенного та екологічного нагляду	<p>Здійснює контроль за: дотриманням вимог чинного законодавства у сфері цивільного захисту під час проектування, будівництва, реконструкції, технічного переоснащення та експлуатації будівель, споруд та інших об'єктів;</p> <p>розробленням та виготовленням екологічно безпечної продукції, речовин і матеріалів; усунення причин і умов, що сприяють виникненню та поширенню техногенної та екологічної небезпеки.</p> <p>Бере участь у: розробці заходів профілактики виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;</p> <p>прийнятті в експлуатацію важливих в екологічному та</p>

		<p>техногенному відношенні об'єктів; проведенні експертизи проектної та іншої документації, об'єктів на відповідність їх нормативним актам з екологічної та техногенної безпеки.</p>
3449	<p>Інспектор державний з питань цивільного захисту та техногенної безпеки</p>	<p>Здійснює нагляд, контроль і перевірку за: організацією та проведенням заходів щодо захисту населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру; діяльністю формувань і служб які проводять аварійно-рятувальні роботи та їх готовністю до дій з ліквідації надзвичайних ситуацій. дотриманням вимог нормативних документів щодо розроблення та реалізації заходів у сфері цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру; підприємствами, установами і організаціями щодо дотримання правил техногенної безпеки у сфері цивільного захисту на підконтрольних об'єктах; наявності й утримання у готовності на ОПН локальних систем виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та локальних систем</p>

		<p>оповіщення працюючих та населення, яке проживає у зонах можливого ураження, а також засобів колективного та індивідуального захисту;</p> <p>умови зберігання, знешкодження, утилізації і поховання небезпечних речовин та виробів, що містять такі речовини.</p> <p>Бере участь у:</p> <ul style="list-style-type: none"> проведенні технічного обстеження об'єктів з питань техногенної безпеки та цивільного захисту; технічній перевірці та дослідженнях можливостей і умов виникнення аварійних ситуацій та аварій та аналізі аварії техногенного характеру; проведенні експертизи проектно-будівельної документації щодо врахування вимог техногенної безпеки. проведенні навчань населення діям у надзвичайних ситуаціях, підготовці матеріалів з питань профілактики надзвичайних ситуацій техногенного характеру; розробці пропозицій щодо підвищення ефективності захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру; веденні документації, що
--	--	---

Національний університет
водного господарства
та природокористування

		стосується профілактичної роботи з питань цивільного захисту та техногенної безпеки.
--	--	--

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Додаток Б

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

_____ (повна назва навчально-наукового інституту)

_____ (повна назва випускової кафедри)

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи (проекту)

_____ (освітній ступінь)

на тему _____

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Виконав: студент _____ курсу, групи
напряму підготовки (спеціальності)

_____ (шифр і назва напряму підготовки, код та назва спеціальності)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник

_____ (прізвище та ініціали)

Рецензент

_____ (прізвище та ініціали)

Рівне – 20 __

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут _____
Кафедра _____
Освітній ступінь _____
Спеціальність (напрямок підготовки) _____
(код і назва)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри _____
“ ___ ” _____ 20__ рік

З А В Д А Н Н Я
ДЛЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЕКТУ) СТУДЕНТА

1. Тема роботи (проєкту) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

керівник (роботи) проєкту _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом університету від “ ___ ” _____ 20__ року № _____

2. Строк подання студентом роботи (проєкту) _____

3. Вихідні дані до роботи (проєкту) _____
_____
_____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____
_____
_____
_____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____
_____
_____

